

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет підготовки іноземних громадян
Кафедра філософії і соціології**

Філософія, етика та естетика

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**підготовки
галузі знань
спеціальності
освітньої програми
спеціалізації**

**другий (магістерський) рівень
22 «Охорона здоров'я»
226 «Фармація, промислова фармація»
«Фармація»**

2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія, етика та естетика» спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» освітньої програми «Фармація» (4,10д), (3,10д)мед. для здобувачів вищої освіти II, III курсу

Розробники: Іванова К.А., проф. кафедри філософії та соціології, докт. філос. наук, Хіріна Г.О., доц. кафедри філософії та соціології, канд. іст. наук, Садовніков О.К., доц. кафедри філософії та соціології, канд. філос. наук., Кулакова О.М., доц. кафедри філософії та соціології, канд. культурології

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри філософії та соціології

Протокол від «02» серпня 2021, року № 1

Зав. кафедри _____

проф. Каріна ІВАНОВА

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з дисциплін гуманітарного циклу

Протокол від «02» серпня 2021 року № 1

Голова профільної комісії _____

проф. Каріна ІВАНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Дисципліна «Філософія, етика та естетика» – це обов'язкова дисципліна, яка формує загальнотеоретичний фундамент вищої освіти фахівців у різних сферах діяльності й напрямках знань. Методологічний і евристичний потенціал дисципліни «Філософія» дозволяє майбутнім професіоналам ефективно освоювати комплекс спеціальних предметів, інтегруючи спеціально-наукові знання в органічну й цілісну систему знань про світ, природу, людину, культуру, суспільству. Гуманістичний зміст філософії, раціональність, критичність, дискурсивність філософського мислення закладають основи гуманітарної культури особистості, конструктивно впливають на формування світоглядної позиції й навичок цивілізованої комунікації в умовах сучасного суспільства.

Передумови вивчення навчальної дисципліни: дисципліна «Українська мова та культура України», «Логіка». Дисципліна «Філософія, етика та естетика» є дисципліною світоглядної спрямованості, вона дає пізнання базових понять філософії, що забезпечує формування у молоді вищого рівня наукового світогляду.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Філософія, етика та естетика» є універсальні, абсолютні, гранично загальні засади буття світу та людини, а також шляхи та засоби їх осягнення.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ECTS для ФМ(4,10д), 90 годин 3 кредити ECTS для . Ф(3,10д)мед..

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія, етика та естетика» є

- створення теоретичного фундаменту для одержання системного знання в конкретній професійній сфері;
 - озброєння майбутнього фахівця методологічним інструментарієм для успішного здійснення теоретичної й практичної діяльності;
 - формування основ високої гуманітарної культури і гуманістичних світоглядних принципів;
- Основними **завданнями** навчальної дисципліни « Філософія, етика та естетика» є
- ознайомлення студентів з надбанням світової й вітчизняної філософської думки;
 - прищеплення студентам навичок самостійного критичного мислення й обґрунтування власної теоретичної позиції;
 - розвиток навичок теоретичного синтезу й узагальнення;
 - навчання необхідним принципам наукової дискусії і цивілізованого міжкультурного діалогу (об'єктивності, академічній коректності, толерантності);
 - формування позитивних ціннісних орієнтирів студента як особистості.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Філософія, етика та естетика» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

- *інтегральна:* здатність розв'язувати завдання та проблеми із застосуванням положень, теорій та методів філософських наук; здатність інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.
- *загальні:* здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до адаптації та дії у новій

ситуації; здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді.

- *спеціальні (фахові):* здатність застосовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності, сформувавши власну обґрунтовану громадянську позицію, патріотичні погляди, національну свідомість тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- - теоретичний матеріал основних розділів курсу (зміст предмета, завдань, структури й функцій філософського знання; особливості філософської проблематики й пізнавальних принципів);
- - зміст і склад феномена світогляду, знання особливостей основних історичних типів світогляду, їх загальних і відмінних характеристик;
- - зміст основних тенденцій еволюції філософії, філософських напрямків, течій і концепцій;...

вміти:

- орієнтуватися в історико-філософському матеріалі, уміння зіставляти філософські погляди й теорії;
- аргументувати власну теоретичну позицію й артикулювати світоглядні принципи;
- застосовувати отримані знання при аналізі актуальних проблем сучасності;
- самостійно визначати смисл і напрямок своєї практичної діяльності.

володіти:

- філософськими принципами мислення,
- основними філософськими методами;
- техніками викладення та інтерпретації філософських концепцій та теорій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах							
	денна форма Ф(4,10д),				заочна форма			
	усь го	у тому числі			усь ого	у тому числі		
		л	сем.	с. р.		л	сем.	с. р.
Змістовий модуль 1. Філософія								
Тема 1. Філософія, її зміст та призначення в культурі.	7	1	2	4	5	1		4
Тема 2. Осьовий час та філософія Давнього Сходу.	7	1	2	4	5			5
Тема 3. Антична філософія.	7	1	2	4	6	1		5
Тема 4. Середньовічна філософія та філософія Відродження.	7	1	2	4	4			4
Тема 5. Новий час та німецька ідеалістична філософія.	7	1	2	4	5			5
Тема 6. Некласична філософія XIX-XX ст.	7	1	2	4	6		1	5

Тема 7. Новітня філософія.	7	1	2	4	6		1	5
Тема 8. Філософія в Україні.	7	1	2	4	4			4
Тема 9.Онтологія як теорія реальності.	7	1	2	4	5	1		4
Тема 10. Гносеологія як теорія пізнання.	7	1	2	4	4			4
Тема 11. Антропологія та соціальна філософія. Контроль ЗМ1.	7				5	1		4
Разом за змістовим модулем 1	77	11	22	44	55	4	2	49
Змістовий модуль 2. Етика– практична філософія.								
Тема 12. Етика як наука.	7	1	2	4	6	1	1	4
Тема 13. Етичні категорії та проблеми.	7	1	2	4	4			4
Разом за змістовим модулем 2.	14	2	4	8	10	1	1	8
Змістовий модуль 3. Естетика– практична філософія.								
Тема 14. Естетика як наука.	7	1	2	4	6	1	1	4
Тема 15. Категорії та проблеми естетики.	7	1	2	4	4			4
Тема 16. Естетичні основи мистецтва.	7	1	2	4	4			4
Контроль ЗМ 2 та ЗМ 3.	4		2	2	4			4
Разом за змістовим модулем3	25	3	8	14	18	1	1	16
Підсумковий модульний контроль	4		2	2	7		2	5
Усього годин	120	16	36	68	90	6	6	78

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах							
	денна форма Ф(3,10д)мед. 2 курс				денна форма Ф(3,10д)мед.3 курс			
	у сь ого	у тому числі			у сь ого	у тому числі		
		л	сем.	с. р.		л	сем.	с. р.
Змістовий модуль 1. Філософія								
Тема 1.Філософія, її зміст та призначення в культурі.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 2. Осьовий час та філософія Давнього Сходу.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 3. Антична філософія.	6	1	1	4	6	2	1	3

Тема 4. Середньовічна філософія та філософія Відродження.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 5.Новий час та німецька ідеалістична філософія.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 6. Некласична філософія XIX-XX ст.	6	1	1	4	5	1	1	3
Тема 7. Новітня філософія.	6	1	1	4	6	2	1	3
Тема 8. Філософія в Україні.	4	1		3	4	1		3
Тема 9.Онтологія як теорія реальності.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 10. Гносеологія як теорія пізнання.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 11. Антропологія та соціальна філософія. Контроль ЗМ1.	5	1	1	3	5	1	1	3
Разом за змістовим модулем 1	57	11	10	36	56	13	10	33
Змістовий модуль 2. Етика– практична філософія.								
Тема 12. Етика як наука.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 13. Етичні категорії та проблеми.	5	1	1	3	5	1	1	3
Разом за змістовим модулем 2.	10	2	2	6	10	2	2	6
Змістовий модуль 3. Естетика– практична філософія.								
Тема 14. Естетика як наука.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 15. Категорії та проблеми естетики.	5	1	1	3	5	1	1	3
Тема 16. Естетичні основи мистецтва.	4	1		3	5	1	1	3
Контроль ЗМ 2 та ЗМ 3.	4		1	3	4		1	3
Разом за змістовим модулем3	18	3	3	12	19	3	4	12
Підсумковий модульний контроль	5		1	4	5		2	3
Усього годин	90	16	16	58	90	18	18	54

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 годин;

аудиторне навантаження – 43 %, СРС – 57 % для денної форми навчання **Ф(4,10д)**,

аудиторне навантаження – 36 %, СРС – 64 % для денної форми навчання **Ф(3,10д)мед. 2 курс;**

аудиторне навантаження – 40 %, СРС – 60 % для денної форми навчання **Ф(3,10д)мед. 3 курс**

аудиторне навантаження – 13 %, СРС – 87 % для заочної форми навчання

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Філософія

Тема 1. Філософія, її зміст та призначення в культурі.

Філософія як "любов до мудрості" (етимологія і зміст поняття). Поняття світогляду, його структура та функції. Історичні типи світогляду.

Філософія як теоретичне знання. Предмет філософії: проблема визначення. Особливості філософської проблематики. Проблема «основного питання філософії» та варіанти її розв'язання. Структура філософії. Методи філософії. Основні функції філософії.

Тема 2. Осьовий час та філософія Давнього Сходу.

Неолітична революція та її наслідки. Міф та релігія як витоки філософії. Осьовий та перехід від міфу до логосу. Відмінності філософії від міфу та релігії.

Давньосхідна філософія. Особливості індійської філософії. Школи індійської філософії: астики, настіки. Філософія буддизму. Основна ідея давньокитайської філософії.

Даосизм. Конфуціанство.

Тема 3. Антична філософія.

Особливості, періодизація і проблематика античної філософії. Космоцентризм. Натурфілософія. Досократівська філософія. Софісти і Сократ: суть антропологічного повороту в античній філософії. Філософія Платона. Філософія Аристотеля. Криза античної філософії та її специфіка.

Тема 4. Середньовічна філософія та філософія Відродження.

Основні ідеї та принципи середньовічної філософії. Основні етапи розвитку середньовічної філософії: апологетика, патристика, схоластика, містика. Августин Блаженний - засновник нової християнської філософії. Проблема універсалій: реалізм, номіналізм, концептуалізм. Схоластика. Фома Аквінський і доведення буття Божого.

Періодизація доби Відродження. Антропоцентризм. Гуманізм. Бог і природа у філософській думці доби Відродження. Роль мистецтва в створенні нових уявлень про людину та її місце в світі. Титани часів відродження та їх вплив на розуміння людини та світу. Джордано Бруно. Микола Кузанський.

Тема 5. Новий час та німецька ідеалістична філософія.

Передумови виникнення філософії Нового часу. Емпіричний напрям у філософії Нового часу. Раціоналістичний напрям у філософії Нового часу Просвітництво та його ідеї.

Витоки та спрямування німецької класичної філософії. Її загальні риси. І. Кант та його копернікянський переворот у філософії та науці. Критичний ідеалізм Канта. Філософська система Г. Гегеля. Протиріччя між системою та методом Г. Гегеля. Л. Фейєрбах та його антропологічний матеріалізм.

Тема 6. Некласична філософія XIX-XX ст.

Ірраціоналістично-гуманістичний напрям у філософії. Філософія життя. Школа творчої еволюції А. Бергсона. Феноменологія. З Фрейд: структура свідомості, функціонування свідомості. Неофрейдизм. Екзистенціально-філософський напрямки: поняття екзистенціалізму, його ідеї, представники. Позитивізм та його еволюція. Прагматизм. Структуралізм. Релігійно-філософські вчення.

Марксистська філософія: класичний і сучасний етапи.

Тема 7. Новітня філософія.

Ситуація Постмодерну у філософії. Постструктуралізм. Неопозитивізм та постпозитивізм. Ю. Хабермас, М. Гайдеггер, Франкфуртська школа. Особливості сучасної філософії.

Тема 8. Філософія в Україні. Міфологічний світ давніх слов'ян як підґрунтя української ментальності. Сприйняття світу в часи Київської Русі. Філософія періоду Відродження. Філософія в Києво-Могилянській академії. Філософія Григорія Сковороди. Філософія України другої половини XIX- початку XX ст. «Розстріляне покоління». «Друге відродження» 60-х років XX ст. Сучасна філософія в Україні.

Тема 9. Онтологія як теорія реальності.

Буття: проблема буття, основні підходи до проблеми буття, сучасне бачення проблеми буття, сінергетика. Матерія: поняття, різновиди матеріальних систем. Рух. Простір і час.

Типи простору і часу. Концепції простору і часу. Свідомість як ідеальне буття: поняття свідомості, процес усвідомлення, структура свідомості, штучний інтелект, «маніпуляція свідомістю».

Тема 10. Гносеологія як теорія пізнання.

Пізнання як предмет філософського аналізу: проблема пізнання, структура процесу пізнання, емпіричне та раціональне пізнання, інтуїція. Істина і знання: поняття істини, абсолютна та відносна істина, знання та його кваліфікація. Наука і наукове пізнання: поняття «науки», наукове пізнання та його специфіка, класифікація наук, структура наукового знання. Наукове пізнання і проблема відповідальності вченого.

Тема 11. Антропологія та соціальна філософія.

Філософська антропологія: предмет філософської антропології. Особливості сучасної філософської антропології. Репрезентація проблеми людини, її природи і сутності в історії філософії.

Основні сфери і проблеми суспільного життя, їх характеристика: поняття суспільства, матеріальна сфера суспільства, соціальна сфера суспільства, політична сфера суспільства, духовна сфера суспільства. Визначення та характерні риси сучасного суспільства.

Змістовий модуль 2. Етика– практична філософія.

Тема 12. Етика як наука.

Особливості етики як «практичної та теоретичної філософії». Генезис понять «етика», «мораль», «моральність». Основні етапи розвитку етичної думки. Природа моралі, основні пояснення до її походження. Характеристика історичного розвитку моралі, основні етапи цього розвитку.

Тема 13. Етичні категорії та проблеми.

Структурні елементи моралі (моральна свідомість, моральна діяльність, моральні відносини). Основні функції, що їх виконує мораль у суспільстві. Роль моралі у суспільстві, а також зміни цієї ролі. Розуміння добра та зла, любові, гідності, справедливості, свободи.. Проблеми в розумінні та здобутті моральних чеснот.

Змістовий модуль 2. Естетика– практична філософія.

Тема 14. Естетика як наука.

Естетика як наука про сутність естетичного освоєння дійсності та якостей естетичної свідомості. Формування та еволюція предмету естетики. Сутність та специфіка естетичного відношення. Естетичне відношення як синтез ціннісного та пізнавального аспектів людської діяльності. Поза утилітарний та емоційний характер естетичного. Естетичне відношення та ідеал.

Тема 15. Категорії та проблеми естетики.

Категорії естетики як принципові моменти естетичного пізнання. Специфіка категорій естетики. Естетичне. Прекрасне і його методологічна роль. Прекрасне та естетичний ідеал. Піднесене як прояв прекрасного. Піднесене в природі та соціальній дійсності. Піднесене і низьке. Низьке як негативна естетична цінність, її гносеологічний та онтологічний аспекти. Трагічне: історико-естетичні аспекти. Комічне, його естетичний сенс. Сміхова основа комічного та розмаїття проявів. Комічне у мистецтві. Методологічна роль категорій естетики у художній творчості.

Тема 16 Естетичні основи мистецтва.

Мистецтво – вища форма естетичного освоєння світу. Предмет і функції мистецтва. Мистецтво як відображення, перетворення та оцінка дійсності. Правда та умовність в мистецтві. Традиції та спадкоємність у мистецтві. Мистецтво та інші форми духовної культури /філософія, мораль, політика, релігія/. Функції мистецтва.

Художній образ. Засоби художнього узагальнення: типізація та ідеалізація. Художній образ та художній твір. Засоби створення художнього образу.

Система мистецтва. Історична обумовленість виникнення і розвитку різних видів мистецтва. Специфіка художнього образу у різних видах мистецтва. Проблема класифікації видів мистецтва в історії естетики. Розподіл мистецтв на роди та жанри. Принципи жанрового розподілу у різних видах мистецтва. Взаємовідношення видів і жанрів мистецтва

6. Теми лекцій.

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		
		Денна форма Ф(4,10д), Ф(3,10д)мед.	Денна форма Ф(3,10д)мед, 3 курс	Заочна форма Ф(5,6з)
ЗМ 1. Філософія.				
1	Філософія, її зміст та призначення в культурі.	1	1	1
2	Осьовий час та філософія Давнього Сходу.	1	1	
3	Антична філософія.	1	2	1
4	Середньовічна філософія та філософія Відродження.	1	1	
5	Новий час та німецька ідеалістична філософія.	1	1	
6	Некласична філософія XIX-XX ст.	1	1	
7	Новітня філософія.	1	2	
8	Філософія в Україні.	1	1	
9	Онтологія як теорія реальності.	1	1	1
10	Гносеологія як теорія пізнання.	1	1	
11	Антропологія та соціальна філософія.	1	1	1
ЗМ 2. Етика– практична філософія.				
12	Етика як наука.	1	1	1
13	Етичні категорії та проблеми.	1	1	
ЗМ 3. Естетика – практична філософія.				
14	Естетика як наука.	1	1	1
15	Категорії та проблеми естетики.	1	1	
16	Естетичні основи мистецтва.	1	1	
Усього годин		16	18	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах			
		Денна форма Ф(4,10д), Ф(4,10д)ФХ	Денна форма Ф(3,10д)мед.	Денна форма Ф(3,10д)мед	Заочна форма Ф(5,6з)

ЗМ 1. Філософія.					
1	Філософія, її зміст та призначення в культурі.	2	1	1	
2	Осьовий час та філософія Давнього Сходу.	2	1	1	
3	Антична філософія.	2	1	1	
4	Середньовічна філософія та філософія Відродження.	2	1	1	
5	Новий час та німецька ідеалістична філософія.	2	1	1	
6	Некласична філософія XIX-XX ст.	2	1	1	1
7	Новітня філософія.	2	1	1	1
8	Філософія в Україні.	2			
9	Онтологія як теорія реальності.	2	1	1	
10	Гносеологія як теорія пізнання.	2	1	1	
11	Антропологія та соціальна філософія. Контроль ЗМ1.	2	1	1	
ЗМ 2. Етика– практична філософія.					
12	Етика як наука.	2	1	1	1
13	Етичні категорії та проблеми.	2	1	1	
ЗМ 3. Естетика – практична філософія.					
14	Естетика як наука.	2	1	1	1
15	Категорії та проблеми естетики.	2	1	1	
16	Естетичні основи мистецтва.	2		1	
17	Контроль ЗМ 2 та ЗМ 3.	2	1	1	
18	Підсумковий модульний контроль.	2	1	2	2
Усього годин		36	16	18	6

8. Теми практичних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах			
		Денна форма Ф(4,10д)/ Ф(4,10д)ФХ	Денна форма Ф(3,10д)мед.	Денна форма Ф(3,10д)мед	Заочна форма Ф(5,6з)
ЗМ 1. Філософія.					

1	Філософія, її зміст та призначення в культурі.	4/4	3	3	4
2	Осьовий час та філософія Давнього Сходу.	4/4	3	3	5
3	Антична філософія.	4/4	4	3	5
4	Середньовічна філософія та філософія Відродження.	4/4	3	3	4
5	Новий час та німецька ідеалістична філософія.	4/4	3	3	5
6	Некласична філософія XIX-XX ст.	4/4	4	3	5
7	Новітня філософія.	4/4	4	3	5
8	Філософія в Україні.	4/4	3	3	4
9	Онтологія як теорія реальності.	4/4	3	3	4
10	Гносеологія як теорія пізнання.	4/4	3	3	4
11	Антропологія та соціальна філософія. Контроль ЗМ1.	4/4	3	3	4
Змістовий модуль 2. Етика– практична філософія.					
12	Етика як наука.	4/4	3	3	4
13	Етичні категорії та проблеми.	4/4	3	3	4
ЗМ 3. Естетика – практична філософія.					
14	Естетика як наука.	4/4	3	3	4
15	Категорії та проблеми естетики.	4/4	3	3	4
16	Естетичні основи мистецтва.	4/2	3	3	4
17	Контроль ЗМ 2 та ЗМ 3.	2/2	3	3	4
18	Підсумковий модульний контроль.	2/2	4	3	5
Усього годин		68/66	58	54	78

Завдання для самостійної роботи

Виконання завдань самостійної роботи у дистанційному курсі на сайті Центру дистанційного навчання НФаУ (Філософія (денна форма навчання)) www.pharmel.kharkiv.edu/

1. таблиці;
2. тести;
3. завдання.

11. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом.

12. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Таблиця нарахування балів поточного контролю на семінарському занятті з дисципліни «Філософія, етика та естетика»

Ф(4,10д)

№ з/п	Тема заняття	Система оцінювання знань, бали	
		min	max
1	Філософія, її зміст та призначення в культурі.	1	3
2	Осьовий час та філософія Давнього Сходу.	1	3

3	Антична філософія.	2	3
4	Середньовічна філософія та філософія Відродження.	2	3
5	Новий час та німецька ідеалістична філософія.	2	3
6	Некласична філософія XIX-XX ст.	2	3
7	Новітня філософія.	2	3
8	Філософія в Україні.	2	3
9	Онтологія як теорія реальності.	2	3
10	Гносеологія як теорія пізнання.	2	3
11	Антропологія та соціальна філософія.	2	3
	Контроль ЗМ 1.	2	4
12	Етика як наука.	2	3
13	Етичні категорії та проблеми.	2	3
14	Естетика як наука.	2	3
15	Категорії та проблеми естетики.	2	3
16	Естетичні основи мистецтва.	1	3
17	Контроль ЗМ 2 та ЗМ 3.	4	8
18	<i>Підсумковий модульний контроль з модуля 1: «Філософія, етика та естетика»</i>	25	40
Разом		60	100

Ф(3,10д)мед. 2 курс

№ з/п	Тема заняття	Система оцінювання знань, бали	
		min	max
1	Філософія, її зміст та призначення в культурі. Осьовий час та філософія Давнього Сходу.	3	5
2	Антична філософія. Середньовічна філософія та філософія Відродження.	3	5
3	Новий час та німецька ідеалістична філософія. Некласична філософія XIX-XX ст.	3	5
4	Новітня філософія. Онтологія як теорія реальності.	3	5
5	Гносеологія як теорія пізнання. Антропологія та соціальна філософія.	3	5
	Контроль ЗМ 1.	7	10
6	Етика як наука. Етичні категорії та проблеми.	3	5
7	Естетика як наука. Категорії та проблеми естетики.	3	5
8	Контроль ЗМ 2 та ЗМ 3.	7	15
	<i>Підсумковий модульний контроль з модуля 1: «Філософія, етика та естетика»</i>	25	40
Разом		60	100

Ф(3,10д)мед. 3 курс

№ з/п	Тема заняття	Система оцінювання знань, бали	
		min	max
1	Філософія, її зміст та призначення в культурі. Осьовий час та філософія Давнього Сходу.	3	5
2	Антична філософія. Середньовічна філософія та філософія Відродження.	3	5
3	Новий час та німецька ідеалістична філософія. Некласична філософія XIX-XX ст.	3	5
4	Новітня філософія. Онтологія як теорія реальності.	3	5
5	Гносеологія як теорія пізнання. Антропологія та соціальна філософія.	3	5
	Контроль ЗМ 1.	7	10
6	Етика як наука. Етичні категорії та проблеми.	3	5
7	Естетика як наука. Категорії та проблеми естетики.	3	5
8	Естетичні основи мистецтва.	3	5
	Контроль ЗМ 2 та ЗМ 3.	4	10
9	<i>Підсумковий модульний контроль з модуля 1: «Філософія, етика та естетика»</i>	25	40
Разом		60	100

**Схема нарахування та розподіл балів
Ф(4,10д)**

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумкова робота (іспит)	Сума
ЗМ 1		ЗМ 2		ЗМ 3			
T.1-11	КЗМ 1	T.12-13	КЗМ 2	T.14-16	КЗМ 3	40	100
33	4	6	4	9	4		

Схема нарахування та розподіл балів Ф(3,10д)мед.

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумкова робота (іспит)	Сума
ЗМ 1		ЗМ 2		ЗМ 3			
T.1-11	КЗМ 1	T.12-13	КЗМ 2	T.14-16	КЗМ 3	40	100
25	10	5	5	5	10		

Схема нарахування та розподіл балів Ф(3,10д)мед.

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумкова робота (іспит)	Сума
ЗМ 1		ЗМ 2		ЗМ 3			
T.1-11	КЗМ 1	T.12-13	КЗМ 2	T.14-16	КЗМ 3	40	100
25	10	5	5	10	5		

Схема нарахування та розподіл балів (заочна форма)

Поточне тестування та самостійна робота	Підсумкова робота (іспит)	Сума
ЗМ 1-3	40	100
Т.1-16		
60		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	добре
64-73	D	задовільно
60-63	E	задовільно
35-59	FX	не задовільно (з можливістю повторного складання)
0-34	F	не задовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен знати:

- - теоретичний матеріал основних розділів курсу (зміст предмета, завдань, структури й функцій філософського знання; особливості філософської проблематики й пізнавальних принципів);
- - зміст і склад феномена світогляду, знання особливостей основних історичних типів світогляду, їх загальних і відмінних характеристик;
- - зміст основних тенденцій еволюції філософії, філософських напрямків, течій і концепцій;...

вміти:

- орієнтуватися в історико-філософському матеріалі, уміння зіставляти філософські погляди й теорії;
- аргументувати власну теоретичну позицію й артикулювати світоглядні принципи;
- застосовувати отримані знання при аналізі актуальних проблем сучасності;
- самостійно визначати смисл і напрямок своєї практичної діяльності.

володіти:

- філософськими принципами мислення,
- основними філософськими методами;
- техніками викладення та інтерпретації філософських концепцій та теорій.

При оцінюванні знань студентів використовуються стандартизовані методи контролю, а саме бально-рейтингова система MOODLE, яка передбачає наступні види роботи та оцінювання в балах:

Ф (4,10д)

1–2 та 16 заняття – мінімум 1 бал; максимум 3 бали.

1 бал – виконання завдання у складі групи на розуміння загальних понять з гуманітарних питань, 2 бали - виконання завдання у складі групи на розуміння загальних понять з гуманітарних питань, усна відповідь або виконання тестового завдання з теми.

3 бали – засвоєння теоретичного матеріалу на високому рівні, робота з теоретичним матеріалом, участь у дискусії, захист доповіді, виконання тестового завдання з теми.

3–15 заняття – мінімум 2 бали, максимум 3 бали.

2 бали - виконання завдання у складі групи на розуміння загальних понять з гуманітарних питань, усна відповідь або виконання тестового завдання з теми.

3 бали – засвоєння теоретичного матеріалу на високому рівні, робота з теоретичним матеріалом, участь у дискусії, захист доповіді, виконання тестового завдання з теми.

Контроль ЗМ 1. – мінімум 2 бали; максимум 4 бали.

2 бали - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 60 до 73 %;

3 бали - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 74 до 89 %;

4 бали - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 90 до 100 %

Контроль ЗМ 2 и ЗМ 3. мінімум 4 балів; максимум 8 балів.

4 бали - виконання завдання контролю змістового модулю від 60 до 63 %;

5 бали - виконання завдання контролю змістового модулю від 64 до 73 %;

6 бали - виконання завдання контролю змістового модулю від 74 до 81 %

7 бали - виконання завдання контролю змістового модулю від 82 до 89 %;

8 бали - виконання завдання контролю змістового модулю від 90 до 100 %

Ф(3,10д)мед. 2 курс

1–7 заняття – мінімум 3 бали; максимум 5 бали.

3 бали – виконання завдання у складі групи на розуміння загальних понять з гуманітарних питань,

4 бали - виконання завдання у складі групи на розуміння загальних понять з гуманітарних питань, усна відповідь або виконання тестового завдання з теми.

5 бали – засвоєння теоретичного матеріалу на високому рівні, робота з теоретичним матеріалом, участь у дискусії, захист доповіді, виконання тестового завдання з теми.

Контроль ЗМ 1. – мінімум 7 балів; максимум 10 балів.

7 балів - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 60 до 73 %;

8 балів - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 74 до 81 %

9 балів - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 82 до 89 %;

10 балів - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 90 до 100 %

Контроль ЗМ 2 и ЗМ 3. мінімум 7 балів; максимум 15 балів.

7 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 51 до 59 %;

8 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 60 до 63 %

9 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 64 до 78 %;

10 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 69 до 73 %;

11 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 74 до 76 %;

12 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 77 до 81 %;

13 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 82 до 85 %

14 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 86 до 89 %;

15 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 90 до 100 %

Ф(3,10д)мед. 3 курс

1–8 заняття – мінімум 3 бали; максимум 5 бали.

3 бали – виконання завдання у складі групи на розуміння загальних понять з гуманітарних питань,

4 бали - виконання завдання у складі групи на розуміння загальних понять з гуманітарних питань, усна відповідь або виконання тестового завдання з теми.

5 бали – засвоєння теоретичного матеріалу на високому рівні, робота з теоретичним матеріалом, участь у дискусії, захист доповіді, виконання тестового завдання з теми.

Контроль ЗМ 1. – мінімум 7 балів; максимум 10 балів.

7 балів - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 60 до 73 %;

8 балів - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 74 до 81 %

9 балів - виконання завдання контролю змістового модулю 1 82 до 89 %;
 10 балів - виконання завдання контролю змістового модулю 1 від 90 до 100 %

Контроль ЗМ 2 и ЗМ 3. мінімум 7 балів; максимум 15 балів.

4 бали - виконання завдання контролю змістового модулю від 60 до 63%;
 5 балів- виконання завдання контролю змістового модулю від 64 до 73 %;
 6 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 74 до 76 %;
 7 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 77 до 81 %;
 8 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 82 до 85 %
 9 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 86 до 89 %;
 10 балів - виконання завдання контролю змістового модулю від 90 до 100 %

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення курсу на останньому семінарському занятті.

Форма контролю письмова.

Письмова підсумкова модульна робота складається з 2 теоретичних питань та 20 тестових питань, кожне з яких має тільки одну правильну відповідь.

Оцінювання письмової відповіді на теоретичне питання ПМК (максимальна кількість балів – 10).

10-7 балів - студент правильно, повно та аргументовано розкрив теоретичне питання, продемонстрував вміння самостійно аналізувати матеріал, володіє філософською термінологією і викладає матеріал чітко і логічно;

6-4 балів - студент достатньо повно розкрив суть питання, володіє термінологією, але назвав не всі риси, ознаки або види явища, процесу, теорії, проблеми, категорії, не до кінця розуміє зміст понять, але припустив деякі неточності, які не вплинули на правильне розуміння;

3-1 балів - отримує студент, який частково розкрив зміст питання, не повністю визначив істотні аспекти питання: риси, функції, види, форми тощо, допустив деякі помилки принципового характеру.

Оцінювання письмових тестових завдань: за кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал, максимальна кількість балів – 20.

Мінімальна кількість балів за підсумковий модульний контроль, що вважається зарахованим, - **25 балів**. Максимальна кількість балів за підсумковий модульний контроль – **40 балів**.

Студент (в окремих випадках) також може відповідати на питання підсумкового модульного контролю в усній формі в межах часу відведеного для підсумкового модульного контролю.

40-35 балів - студент правильно, повно та аргументовано розкрив теоретичне питання, продемонстрував вміння самостійно аналізувати матеріал, володіє термінологією і викладає матеріал чітко і логічно;

34-29 балів - студент достатньо повно розкрив суть питання, володіє термінологією, але назвав не всі риси, ознаки або види явища, процесу, теорії, проблеми, категорії, не до кінця розуміє зміст понять, допустив деякі неточності, що не вплинули на правильне розуміння;

28-25 балів - отримує студент, який частково розкрив зміст питання, не повністю визначив істотні аспекти питання: риси, функції, види, форми тощо, допустив деякі помилки принципового характеру;

24-0 балів – отримує студент, який не володіє термінологією дисципліни, не розкрив зміст питання, не визначив істотні питання: риси, функції, види, форми, допустив помилки принципового характеру.

Значення контролю полягає не лише в тому, щоб визначити рівень знань студента, але й у тому, щоб перевірити, як він володіє методом пізнання, як вміє переводити набуті знання в «регістр» власного життєвого досвіду і професійних знань.

13. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання

Вивчення дисципліни «Філософія, етика та естетика» завершується *іспитом*.

До контрольних заходів належать поточний та підсумковий контролю.

Форми поточного контролю:

- експрес-опитування (письмово);
- реферативне повідомлення;
- доповідь;
- творче завдання;
- тестування;
- індивідуальна співбесіда;
- участь у дискусіях;
- виконання завдань для самостійної роботи.

Деякі питання тестів є розгорнутими (тобто можуть передбачати не одну правильну відповідь або за своєю логікою вимагати коментарів, доповнень від студента).

При оцінюванні тесту враховується:

- правильність обраного студентом варіанту (варіантів);
- вичерпність відповіді;
- здатність студента пояснити вибір варіанту (усний або письмовий коментар)

Тестові завдання є стандартизованими і відповідають питанням і завданням теми семінарського заняття.

14. Методичне забезпечення

1. Таблиці.
2. Тренувальні роботи для поточного контролю.
3. Тренувально-контрольна система комп'ютерних тестів з тем курсу.
4. Ресурс дистанційної підтримки самостійної роботи студентів.

15. Рекомендована література

Основна

1. Філософія. Кредитно-модульний курс: підручник для студ. вищ. навч. заклд./ К.А.Іванова, О.М.Білокобильський, Т.В.Гардашук та ін.: за заг. Ред.. К.І.Іванової.– Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2014. 472 с.
2. Етика. Естетика. Кредитно-модульний курс: навч. посіб. для студентів закл. вищ. освіти / К. А. Іванова, Я.В. Балабай, О.М.Кулакова та ін.; за ред. К. А. Іванової . – Харків: НФаУ: «Золоті сторінки», 2020. 316 с. 18,37 др. арк.
3. Левчук, Л. Т. Основи естетики : навч. посіб. К . : «Вища школа», 2006 . 271 с.
4. Лозовий, В. О. Естетика : навчальний посібник. К . : «Юрінком Інтер», 2007 208 с.
5. Лозовий, В. О. Етика : навч. Посіб. К . : «Юрінком Інтер», 2007 . 224 с.
6. Малахов, В. А. Етика. Курс лекцій : навч. посіб. К . : «Либідь», 2006 . 384 с.
7. Торфул, М. Г. Етика: навч. посіб. К . : «Академія», 2006 .416 с.
8. Юрій, М. Ф. Етика : підручник. К . : ДАКОР, 2008 320 с.

Допоміжна ФІЛОСОФІЯ

1. Аблеев С.Р. История мировой философии. М.:АСТ: Астрель, 2005.
2. Алексеев П.В. История философии. М.:ТК Велби: Проспект, 2005.
3. Апель К.-О. Трансформация философии. М., 2001.

4. Артеменко А.П., Воропай Т.С., Кривуля О.М., Тягло О.В. Філософія. Хронологічно-тематичний огляд. Харків, 2009.
5. Білокобильський О.В. Від науки до міфу. Онтологічні дослідження. Донецьк, 2004.
6. Буддизм. Антологія. Х.: Основа, 2000.
7. Габермас Ю. Залучення іншого. Львів, 2006.
8. Глобальні модерності. К., 2008.
9. Глобализация и идентичность. Хрестоматия. Х.: 2007.
10. Горський В.С., Кислюк К.В. Історія української філософії. К., 2005.
11. Данилова Н.Ф. Философия: исторический и систематический курс. К., 2006.
12. Драгоманов М. Вибрані праці. Т.1.,К.2. К.: Знання України, 2007.
13. Ильин В.В. Философия. Учебное пособие. В 2 т. К., 2006.
14. История философии: Запад. Россия. Восток. М., 2000.
15. Канке В.А. Философия: исторический и систематический курс. К., 2006.
16. Кузнецов В.Н. Немецкая классическая философия: Учебник. 2-е изд., испр. и доп. М., 2003.
17. Крічлі С. Вступ до континентальної філософії. К.: Стінос, 2008.
18. Ле Гофф Ж. Середньовічна уява. Львів, 2007.
19. Рассел Б. Проблемы философии. М., 2000. С. 7-21.
20. Ридли М. Генетика. М., 2008.
21. Рокмор Т. Об открытии Маркса после марксизма // Вопросы философии. 2000. №4.
22. Патнем Г. Розум, істина, історія. К., 2003.
23. Рікер П. Сам як інший. К., 2002.
24. Рюзен Й. Нові шляхи історичного мислення. Львів, 2010.
25. Скирбекк Г., Гилье Н. История философии. Учебное пособие для вузов. Пер с англ. М. 2000.
26. Томпсон-мл. А.А. Философия: исторический и систематический курс. К., 2006.
27. Тьоніс Ф. Спільнота та суспільство. К., 2005.
28. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, Львів, 2001.
29. Філософія. Навчальний посібник / За ред. І.Ф. Надольного. К., 2005.
30. Флоренський П.А. Личность Сократа и лицо Сократа // Вопросы философии. №8. 2005.
31. Ясперс К. Введение в философию. Минск, 2000. С. 9-19.
32. Miller E.L. Questions That Matter. An Invitation to Philosophy. – NY, 1987.
33. Stumpf S. E. Socrates to Sartre. A History of Philosophy. – NY, 1988.

ЕТИКА

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербенської. Львів, 1994. 304 с.
2. Апредин, Р. Г. Природа морали // Философские науки. 1991. № 12. С. 53–64.
3. Байбурин, А. К. У истоков этикета. Этнографические очерки / А. К. Байбурин, А. Л. Топорков. Львів, 1990. 165 с.
4. Васильченко, О. Філософська медична етика: спроба окреслення предмету / О. Васильченко, А. Васильченко // Філософська і соціологічна думка. 1996. № 1–2. С. 224–244.
5. Винничук, Л. Люди, нравы и обычаи древней Греции и Рима. М., 1988. 496 с.
6. Галкин, А. А. Культура толерантности перед вызовами глобализации / А. А. Галкин, Ю. А. Красин // Социологические исследования. 2003. № 8. С. 64–75.
7. Грандо, А. А. Врачебная этика и медицинская деонтология. Киев, 1988. 192 с.
8. Гусейнов, А. А. Золотое правило нравственности. М., 1988. 271 с.
9. Гусейнов, А. Этика / А. Гусейнов, Р. Апредин. М., 1998. 472 с.
10. Данилевский, В. Г. Врач, его призвание и образование. Харьков, 1921. 60 с.

11. Иванов, В. Г. История этики Древнего мира. Львов, 1980. 224 с.
12. Иванов, В. Г. История этики Средних веков. Львов, 1984. 464 с.
13. Йонас, Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. Київ : Лібра, 2001. 400 с.
14. Краткий справочник по этикету. Киев, 1992. 96 с.
15. Курило, Л. Ф. Этико-правовые аспекты использования стволовых клеток человека. // Человек. 2003. № 3. С. 3–28.
16. Левашов, В. К. Глобализация и социальная безопасность // Социологические исследования. 2002. № 3. С. 19–28.
17. Лозовий, В. О. Етика : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 224 с.
18. Лозовой, В. А. Нравственная культура личности: содержание и пути формирования. / В. А. Лозовой : учеб. пособие. Харьков, 2001. 44 с.
19. Лозовой, В. А. Самовоспитание личности: философско-социологический анализ. Харьков, 1991. 207 с.
20. Майоров, Г. Г. Этика в средние века. М., 1986. 210 с.
21. Малахов, В. А. Этика. Курс лекцій : навч. посіб. Київ : Либідь, 2006 . 384 с.
22. Основы этических знаний. Санкт-Петербург, 1998. 236 с.
23. Проценко, О. П. Этикет і ділові відносини. Харків, 1993. 560 с.
24. Рьюз, М. Эволюционная этика: здоровая перспектива или окончательное одряхление. // Вопросы философии. 1989. № 8. С. 34–51.
25. Смольников, А. И. Врачебная этика. / А. И. Смольников, Е. Г. Федоренко. Киев, 1978. 250 с.
26. Степаненко, В. Ф. Этика в проблемах і аналітичних задачах / В. Ф. Степаненко : навч. посіб. Київ, 1998. 270 с.
27. Торфул, М. Г. Этика : навч. посіб. / М. Г. Торфул – Київ : Академія, 2006. – 416 с.
28. Федоренко, Г. Ф. Профессиональная этика. Киев : Высшая школа, 1983. 215 с.
29. Философия любви : в 2-х частях. М. : Политиздат, 1990. Ч.1. 510 с. Ч.2. 605 с.
30. Хамитов, Н. Этика и эстетика. Словрь ключевых терминов / Н. Хамитов, С. Крылова, С. Минева. Киев, 2009. 47 с.
31. Юрій, М. Ф. Этика : підручник. Київ : ДАКОР, 2008 320 с.

ЕСТЕТИКА

1. Баумгартен А. Эстетика / А. Баумгартен // История эстетики. Памятники мировой эстетической мысли : в 5 т. М., 1964. Т. 2.
2. Гадамер, Г.-Г. Актуальность прекрасного. М., 1991. 350 с.
3. Грякалов, А. А. Структурализм в эстетике. Львов, 1989. 180 с.
4. Долгов, К. М. От Кьеркегора до Камю: Очерки философско-эстетической мысли XX века. М., 1990. 278 с.
5. Дюфренн, М. Кризис искусства / М. Дюфренн // Западноевропейская эстетика XX ст. М., 1991. 365 с.
6. Зись, А. Я. В поисках художественного смысла. М., 1990. 220 с.
7. Ильина, Т. В. История искусства. Западноевропейское искусство. М., В.Ш, 1993. 560 с.
8. Иванов, В. П. Понятие и статус эстетического и гносеологического субъектов. // Художественная деятельность. Киев, 1980. 175 с.
9. История эстетики. Памятники мировой эстетической мысли : в 6 т. М., 1967. 630 с.
10. Камю, А. Бунтующий человек. М., 1990. 415 с.
11. Канарский, А. С. Диалектика эстетического процесса. Киев : Вища шк., 1979. 230 с.
12. Кант, И. Критика способности суждения // И. Кант. Основы метафизики нравственности. М. : Мысль, 1999. 420 с.
13. Левчук, Л. Т. Психоанализ и художественное творчество. Киев, 1980. 280 с.

14. Левчук, Л. Т. Основи естетики : навч. посіб. / Л. Т. Левчук, О. І. Онищенко. Київ : Вища школа, 2006 . 271 с.
15. Лозовий, В. О. Естетика : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 208 с.
16. Лосев, А. Дерзание духа / А. Лосев. М. : Политиздат, 1988. 270 с.
17. Лосев А. Эстетика / А. Лосев // Философская энциклопедия : в 5 т. М. : Сов. энциклопедия, 1970. Т. 5. 630 с.
18. Лотман, Ю. М. Структура художественного текста. М., 1970. 270 с.
19. Свасьян, К. А. Эстетическая сущность интуитивной философии Бергсона. Ереван, 1978. – 195 с.
20. Фрейд, З. Автобиография Фрейд З. По ту сторону принципа удовольствия. М., 1992. 215 с.
21. Фрейд, З. «Я» и «Оно» / З. Фрейд // Психология бессознательного. М., 1990. 230 с.
22. Шестаков, В. П. Очерки по истории эстетики: от Сократа до Гегеля. М., 1979. 460 с.
23. Шестаков, В. П. Эстетические категории. М. : Искусство, 1983. 290 с.
24. Юнг, К.-Г. Архетип и символ. М., 1991. 430 с.
25. Юровская, Э. П. Эстетика в борьбе идей. Л., 1981. 170 с.

16. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Сайт кафедри філософії та соціології: <http://philosophy.nuph.edu.ua/>
2. Філософія Підручники для студентів онлайн. (електронний ресурс) [stud.com.ua>filosofiya/Page-3](http://stud.com.ua/filosofiya/Page-3)
3. Філософія. Підручник з філософії – Електронна бібліотека. (електронний ресурс). [bibliograph.com.ua>filosofiya/](http://bibliograph.com.ua/filosofiya/)